GENERALINIO ADVOKATO
L. A. GEELHOED IŠVADA,
pateikta 2006 m. sausio 12 d. [1]

I — Įžanga

1. Šiuo prašymu priimti prejudicinį sprendimą *Tribunale amministrativo regionale per la Puglia* (Italija) Teisingumo Teismo klausia, ar Bendrijos teisei neprieštarauja nacionalinės teisės aktai, leidžiantys vietos viešojo transporto paslaugų pirkimo sutartį sudaryti tiesiogiai su įmone, kuri priklauso viešajai perkančiajai institucijai ir kurią ši viešoji perkančioji institucija kontroliuoja. Tai yra nauja byla, kurioje Teisingumo Teismas turi paaiškinti savo sprendimo *Teckal* [2] reikšmę.

2. Minėto sprendimo 49 punkte Teisingumo Teismas nustatė, jog tam, kad būtų viešoji prekių tiekimo ar paslaugų teikimo sutartis Tarybos direktyvos 93/36/EEB [3] prasme, reikia, be kita ko, kad sutartį sudarytų du atskiri asmenys.

3. Šiuo atžvilgiu Teisingumo Teismas minėto sprendimo 50 punkte patikslino:

„<...> iš esmės pakanka, kad sutartis būtų sudaryta tarp vietos valdžios institucijos ir asmens, kuris teisiškai yra nuo jos nepriklausomas. Kitaip gali būti, tik jei vietos valdžios institucija šį asmenį kontroliuoja analogiškai kaip savo tarnybas ir jei šis subjektas pagrindinę savo veiklos dalį vykdo kartu su valdžios institucija ar institucijomis, kurioms jis priklauso."

II — Teisinis pagrindas

4. Italijos Įstatyminio dekreto Nr. 267/00 113 straipsnis buvo iš dalies pakeistas Dekreto-įstatymo Nr. 269/03 14 straipsniu.

1 — Originalo kalba: prancūzų.

2 — 1999 m. lapkričio 18 d. Sprendimas (C-107/98, Rink. p. I-8121).

3 — 1993 m. birželio 14 d. Direktyva dėl viešojo prekių pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo (OL L 199, p. 1).

Taip atsiradusioje naujoje 113 straipsnio V dalies redakcijoje numatyta:

„Paslauga teikiama pagal sektoriaus taisykles ir, laikantis Europos Sąjungos teisės aktų, sutartį dėl paslaugų teikimo sudarant su:

a) akcinėmis bendrovėmis, parinktomis viešojo konkurso būdu;

b) mišraus – viešojo ir privataus – kapitalo bendrovėmis, kuriose privatus dalininkas parenkamas viešojo konkurso būdu, užtikrinančiu nacionalinių ir Bendrijos teisės aktų konkurencijos srityje laikymąsi pagal kompetentingų institucijų atitinkamuose teisės aktuose ar aplinkraščiuose nustatytas gaires;

c) bendrovėmis, kurių visas akcinis kapitalas priklauso viešosios teisės subjektui, jeigu viešosios valdžios institucija ar institucijos bendrovę kontroliuoja analogiškai kaip savo tarnybas ir jeigu ši bendrovė pagrindinę savo veiklos dalį vykdo su valdžios institucija ar institucijomis, kurioms ji priklauso."

III — Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

5. 2003 m. liepos 17 d. Sprendimu Bario komunos administracija paskelbė viešąjį konkursą, siekdama sudaryti sutartį dėl vietos viešojo transporto paslaugų teikimo Bario komunos teritorijoje. Vėliau 2003 m. gruodžio 18 d. Sprendimu ji numatė nebetęsti viešojo konkurso ir dėl nagrinėjamos sutarties sudarymo susitarė su bendrove *AMTAB Servizio SpA*.

6. Iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad naujasis Bario komunos sprendimas buvo priimtas įsigaliojus Dekreto-įstatymo Nr. 269/03 14 straipsniui, kuris pakeitė Įstatyminio dekreto Nr. 267/00 113 straipsnio V dalį.

7. Bario komunos administracija nusprendė nebetęsti viešojo konkurso visų pirma dėl

naujosios 113 straipsnio V dalies c punkto nuostatos, kurioje viešosios paslaugos „vidinis" administravimas yra apibūdinamas pagal apibrėžimą, Teisingumo Teismo pateiktą minėto Sprendimo *Teckal* 50 punkte, ir iš kurio matyti, kad viešosios paslaugos „vidinis" administravimas nepatenka į Bendrijos teisės, susijusios su viešaisiais konkursais, taikymo sritį.

8. Kaip matyti iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą, sutartį dėl paslaugų teikimo sudariusi bendrovė *AMTAB Servizio SpA* yra bendrovė, kurios visas akcinis kapitalas priklauso Bario komunai ir kurios vienintelė veikla yra vietos viešojo transporto paslaugų teikimas Bario mieste. Šią bendrovę pagal pasirašytą paslaugų teikimo sutartį visiškai kontroliuoja Bario komunos administracija.

9. Ieškovė pagrindinėje byloje *Associazione nazionale autotransporto viaggiatori* kreipėsi į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusį teismą, prašydama panaikinti 2003 m. gruodžio 18 d. Bario komunos sprendimą, pagal kurį sutartis dėl nagrinėjamų paslaugų teikimo buvo sudaryta su bendrove *AMTAB Servizio SpA*, motyvuodama tuo, kad šis sprendimas pažeidė Bendrijos teisę, ypač EB 3, 16, 43, 49, 50, 51, 70, 71, 72, 81, 82, 86 ir 87 straipsnius.

10. Atsižvelgdamas į šį argumentavimą, *Tribunale amministrativo regionale di Puglia* sustabdė bylos nagrinėjimą ir pateikė Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar su Bendrijos teise, būtent su EB 46, 49 ir 86 straipsniuose numatytais skaidrumo ir laisvos konkurencijos reikalavimais, yra suderinama Įstatyminio dekreto Nr. 267/00 113 straipsnio V dalis, iš dalies pakeista Dekreto-įstatymo 269/03 14 straipsniu, nes viešajai administracijai ji nenustato jokio laisvės pasirinkti iš įvairių viešųjų sutarties sudarymo būdų, konkrečiai kalbant, tarp sutarties sudarymo, paskelbus viešąjį konkursą, ir tiesioginio sutarties sudarymo su bendrove, kurią ji visiškai kontroliuoja, apribojimo?"

IV — Vertinimas

11. Ar EB 43, 49 ir 86 straipsniai prieštarauja prejudiciniame klausime nurodytiems teisės aktams, kurie leidžia vietos valdžios institucijoms rinktis, ar tokios paslaugos, kokia yra viešasis transportas, administravimą patikėti bendrovei, priklausančiai atitinkamai vietos valdžios institucijai, ar pradėti viešojo konkurso procedūrą, siekiant sutartį dėl šios paslaugos teikimo sudaryti su privačiu subjektu?

12. Toks iš esmės yra klausimas, kurį iškelia prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas ir kurį pakankamai lengva išspręsti atsižvelgiant į naujausią Teisingumo Teismo praktiką [4].

13. Iš pagrindinės bylos medžiagos, pateiktos Teisingumo Teismo kanceliarijai, matyti, kad už nagrinėjamą paslaugą yra atlyginama, bent jau iš dalies, kai paslaugos vartotojai perka bilietus; taigi tai yra paslaugų koncesija, susijusi ne su Bendrijos direktyvomis dėl viešųjų sutarčių, o tiesiogiai su pirminės teisės nuostatomis, konkrečiai kalbant, – su pagrindinėmis laisvėmis, numatytomis EB sutartyje [5]. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, atrodo, konstatuoja tą patį, nes jo prejudicinis klausimas remiasi tik EB 43 [6], 49 ir 86 straipsniais, o ne Direktyva 92/50/EEB [7].

14. Pagrindiniai atsakymo elementai yra minėto sprendimo *Teckal* 50 punkte ir minėto sprendimo *Stadt Halle ir RPL Lochau* 49 punkte, iš kurių matyti, kad neprivaloma skelbti konkurso, net jei subjektas, su kuriuo sudaroma sutartis, yra teisiškai nepriklausomas nuo perkančiosios organizacijos, jei viešoji valdžios institucija, kuri yra perkančioji organizacija, nagrinėjamą atskirą subjektą kontroliuoja analogiškai kaip savo tarnybas ir jei šis subjektas pagrindinę savo veiklos dalį vykdo kartu su valdžios institucija ar institucijomis, kurioms jis priklauso [8].

15. Taigi, palyginęs Įstatyminio dekreto Nr. 277/00 113 straipsnio V dalies c punkto naująją redakciją („bendrovės, kurių visas akcinis kapitalas priklauso viešosios teisės subjektui, jeigu viešosios valdžios institucija ar institucijos bendrovę kontroliuoja analogiškai kaip savo tarnybas ir jeigu ši bendrovė pagrindinę savo veiklos dalį vykdo su valdžios institucija ar institucijomis, kurioms ji priklauso“) su 14 punkte pateiktomis ištraukomis iš Teisingumo Teismo praktikos, konstatuoju, kad Italijos įstatymų leidėjas akivaizdžiai atitinka šią teismo praktiką.

16. Tai patvirtino Europos Bendrijų Komisija, kuri savo rašytinėse pastabose pažymi, kad dabartinė 113 straipsnio V dalies c punkto redakcija atsirado po jos pradėto

4 — Minėtas Sprendimas *Teckal*; 2005 m. birželio 11 d. Sprendimas *Stadt Halle ir RPL Lochau* (C-26/03, Rink. p. I-1); 2005 m. liepos 21 d. Sprendimas *Coname* (C-231/03, Rink. p. I-7287); 2005 m. spalio 13 d. Sprendimas *Parking Brixen* (C-458/03, Rink. p. I-8585) ir 2005 m. lapkričio 10 d. Sprendimas *Komisija prieš Austriją* (C-29/04, Rink. p. I-9705).

5 — Minėtas Sprendimas *Coname* (16 punktas).

6 — Prejudiciniame klausime teismas mini EB 46 straipsnį, o ne EB 43 straipsnį. Perskaičius visą sprendimą dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą darytina išvada, kad tai yra materiali klaida.

7 — 1992 m. birželio 18 d. Tarybos direktyva dėl viešojo paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo (OL L 209, p. 1).

8 — Taip pat žr. minėtą sprendimą *Komisija prieš Austriją* (34 punktas).

proceso dėl Italijos Respublikos padaryto pažeidimo.

17. Kadangi nacionalinės teisės aktai neprieštarauja Teisingumo Teismo praktikai, bet koks vietos administracijos sprendimas, kuris savo ruožtu taip pat neprieštarauja šiems teisės aktams, taip pat turi būti laikomas neprieštaraujančiu Bendrijos teisei.

18. Šiuo atžvilgiu vis dėlto reikia pažymėti, kad „vidinės" situacijos pripažinimo kriterijai yra griežti. Iš minėtų sprendimų *Parking Brixen* ir *Komisija prieš Austriją*, be kita ko, matyti, pirma, kad tik perkančioji institucija turi kontroliuoti įmonę, o privačiai įmonei neturi priklausyti „nors ir nedidelė" bendrovės, su kuria buvo sudaryta sutartis dėl atitinkamų paslaugų teikimo, kapitalo dalis ir, antra, ši bendrovė pagrindinę savo veiklos dalį turi vykdyti su institucija arba institucijomis, kurioms ji priklauso.

19. Esant tokioms faktinėms aplinkybėms, kokios yra pagrindinėje byloje, man atrodo, kad šie du kriterijai tenkinami, ir tai konstatuodamas galėčiau baigti savo nagrinėjimą, tačiau iš sprendimo *Komisija prieš Austriją* [9] kyla trečiasis kriterijus, t. y. reikalavimas, kad šie du minėti kriterijai būtų tenkinami nuolat.

20. Iš tiesų, jei sudarant sutartį dėl atitinkamų paslaugų teikimo du pirmieji kriterijai buvo patenkinti, tačiau vėliau kompetentinga valdžios institucija „nors ir nedidelę" atitinkamos bendrovės kapitalo dalį perleis privačiai įmonei, tai reikš, kad pasinaudojus dirbtine, iš kelių etapų (bendrovės įsteigimas, sutarties dėl viešojo transporto paslaugų teikimo pasirašymas su ja ir dalies jos akcijų perleidimas privačiai įmonei) susidedančia schema, sutartis dėl viešosios paslaugos teikimo nerengiant viešojo konkurso bus sudaryta su privačia įmone, kurios kapitalą sudaro viešas ir privatus kapitalas.

21. Tie patys argumentai taikytini ir tuo atveju, kai su pradine įmone koncesininke viešosios valdžios institucijos, kitos nei ta, kuriai priklauso ši įmonė, nerengdamos viešojo konkurso sudaro sutartį dėl kitų viešųjų paslaugų teikimo.

22. Abiem šiais atvejais nebebūtų laikomasi vienodo požiūrio, nediskriminavimo ir skaidrumo principų, kuriuos Teisingumo Teismas priminė minėtuose sprendimuose *Coname* ir *Parking Brixen*.

9 — Žr. 38–42 punktus.

V — Išvada

23. Atsižvelgdamas į minėtus samprotavimus, siūlau Teisingumo Teismui į *Tribunale Amministativo Regionale per la Puglia* pateiktą prejudicinį klausimą atsakyti taip:

„EB 43, 49 ir 86 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad jie netrukdo taikyti tokios nuostatos, kokia yra Italijos Įstatyminio dekreto Nr. 267/00 113 straipsnio V dalis, atsižvelgiant į jos aktualią redakciją, su sąlyga, jog du joje numatyti kriterijai, t. y. kad viešosios valdžios institucija turi kontroliuoti sutartį sudariusią įmonę analogiškai kaip savo tarnybas, ir ši įmonė pagrindinę savo veiklos dalį turi vykdyti kartu su institucija, kuriai ji priklauso, tebeišlieka tenkinami ir su šia bendrove sudarius sutartis dėl viešosios paslaugos administravimo."